

РЕШЕНИЕ

№ 2123

гр. София, 30.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 02.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **10979** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗДискр.) във връзка с чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя М. Г. Я. и лично от М. Г. Я. и двамата чрез адв. Д. против решение № 754/12.10.2021 г. на Комисията за защита от дискриминация, Първи състав, по преписка № 455/2020 г. Наведени са доводи за недопустимост и незаконосъобразност на оспореното решение, поради съществено нарушение на процесуалните правила и противоречие с материално правните разпоредби. Твърдението за недопустимост се основава на допуснато нарушение при конституиране на страните в административното производство и по-конкретно конституиране на сигналоподателя като страна. Изтъква се, че при оценката на събрания доказателствен материал, административният орган е кредитирал само показанията на свидетеля на сигналоподателя, но не и на другите разпитани свидетели. Изтъква се и липсата на белезите на осъществена дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. признак „етническа принадлежност“, „подбуждане към дискриминация“ по смисъл на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДискр. и „расова сегрегация“ по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗЗДискр. Подробни съображения в тази насока са изложени и в депозираните по делото писмени бележки. Претендира се отмяна на оспореното решение и присъждане на разноски.

Ответникът - Комисията за защита от дискриминация, чрез процесуалния си

представител изразява становище за неоснователност на жалбите. Изтъква, че при издаване на оспореното решение не са допуснати нарушения на процесуалните правила и същото е постановено в съответствие с материалния закон. Моли за отхвърляне на жалбата и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна Р. Л. Г. чрез пълномощника си адв. К. изразява становище за неоснователност на жалбата. Подробни съображения излага в депозираното по делото писмено становище. Моли за отхвърляне на жалбата. Претендира разноски, съгласно списък по чл. 80 от ГПК.

Настоящият съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство по преписка № 455/2020 г. е образувано въз основа на сигнал вх. № 12-10-15/06.07.2020 г. от Р. Г., в който са изнесени данни, че при посещение на 29.06.2020 г. в клуб „М.“, находящ се в [населено място], [улица],[жк]е забелязала табела, представляваща ламиниран бял лист формат А4, на който с големи печатни букви е написано „ТУК НЕ СЕ ДОПУСКАТ МАНГАЛИ (Р., ЦИГАНИ И ПРОЧЕЕ ОТПАДЪК)“. Към сигнала са приложени снимки. Преписката е образувана с разпореждане № 1039/13.07.2020 г. на Председателя на КЗДискр. и с оглед изложените оплаквания за дискриминация по признак „етническа принадлежност“ по чл. 4, ал. 4 от ЗЗДискр., както и за твърдения за „подбуждане към дискриминация“ и „расова сегрегация“ по смисъла на § 1, т. 5 и т. 6 от ДР на ЗЗДискр., на основание чл. 48, ал. 2, т. 1 от ЗЗДискр., преписката е разпределена за разглеждане на Първи специализиран постоянен заседателен състав.

На основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЗДискр., с писмо изх. № 16-20-1383/30.09.2020 г. (изх. № 16-20-1399/01.10.2020 г.), е изискано становище и доказателства от собствени на Клуб „М.“ – търговско дружество [фирма], представлявано от управителя М. Я.

На 13.11.2020 г. е депозирано становище от М. Г. Я. в качеството му на управител и едноличен собственик на капитала на [фирма], в което се оспорват изнесените в сигнала данни за осъществена дискриминация, като се отрича наличието на табела със съдържание и вид, описани в сигнала.

Проведено е проучване, резултатите от което са обективирани в доклад – заключение. Преписката е разгледана на заседания, проведени съответно на 22.04.2021 г. и 24.06.2021 г., за които страните са били редовно и своевременно призовани. На проведеното на 24.06.2021 г. са разпитани допуснатите свидетели. Свидетелят, допуснат по искане на сигналподателя П. У. свидетелства, че е придружавала сигналподателя при посещенията ѝ в клуб „М.“ и видяла на края на стълбите вдясно табела с надпис „Тук не се допускат мангали (роми и друг такъв отпадък)“. Табелата е била на лист А4 и се е виждала ясно от стълбите. Единият свидетел допуснат на ответника К. И. свидетелства, че познава М. Я. от около 15 години, посещава клуб „М.“ почти всеки ден, като при посещенията си е виждал компании от Л. и П., които са били половината българи, половината роми, и които са обслужвани от персонала. Към тях не е проявявано различно отношение. Такова е имало единствено към клиенти, които не са си плащали. Отрича да е виждал табела с надпис, че не се допускат мангали, роми, цигани. Има табели с работното време и такива съдържащи шеги. Вторият свидетел на ответника М. М. свидетелства, че познава М. Я. повече от 15 години, като често посещава клуб „М.“, който се намира на [улица]. До клуба се

слиза по стълби, широки около един метър, и дълги около два метра. Клубът се посещава от лица от ромски произход, към които персоналет не е проявявал по-различно отношение. Отрича да е виждал табела, която да забранява достъпа на мангали, цигани, роми и т.н.

Въз основа на така проведеното административно производство е издадено оспореното решение, с което е установено, че [фирма], представлявано от управителя М. Я. и лично М. Г. Я. са осъществили дискриминация по защитения съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. признак „етническа принадлежност“, „подбуждане към дискриминация“ по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДискр. и „расова сегрегация“ по смисъла на §1, т. 6 от ДР на ЗЗДискр и на основание чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. е дадено задължително предписание на М. Г. Я. в качеството му на управител на [фирма] да се въздържа от изказвания и действия свързани с етническата принадлежност на лицата, и които биха нарушили достойнството на представителите от съответния етнос, както и да постави на видно място в клуб „М.“ текста от ЗЗДискр.

По искане на оспорващите по делото са изслушани свидетелските показания на С. Г. Д., който заявява, че познава М. Я. от около 5 години, като посещава често притежавания от него клуб „М.“. Клубът се намира в кв. „Л., близо до 4-то РУ-МВР. Разположен е под нивото на земята, като до него води стълбище. Виждал е да го посещават роми, но не е забелязал по-различно отношение към тях от персонала и управителя. Не е виждал табела с надпис „не се допускат роми“.

При така установените факти, настоящия съдебен състав, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от надлежно легитимирано лице, адресат на оспореното решение, в срока по чл. 149 от АПК във връзка с чл. 68, ал. 1 от ЗЗДискр.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Решението е постановено от компетентен орган. Разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗЗДискр. постановява, че „решенията се вземат с обикновено мнозинство от членовете на заседателния състав и се подписват от него“, което изискване в настоящия казус е изпълнено, като не е налице особено мнение на член от състава. С оглед на това, настоящият съдебен състав намира, че не е налице предпоставката за отмяна на атакувания акт - липса на компетентност по смисъла на чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК.

Оспореното решение е издадено и в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му, съгласно разпоредбите на чл. 65, т. 5 и чл. 66 от ЗЗДискр. във връзка с чл. 59, ал. 2 АПК. Резултатът от производството пред КЗДискр. е писмено обективиран в решение № 754/12.10.2021 г. на КЗДискр., Първи специализиран постоянен заседателен състав, в което са посочени наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва.

При образуване на административното производство, не са били налице отрицателни процесуални предпоставки, възпрепятстващи образуването на производството. На ответната страна е гарантирано правото да се запознае със събраните по преписката материали на основание чл. 59, ал. 3 от ЗЗДискр, предоставена ѝ е възможност да

изложи своите възражения, като и да предостави допустими, необходими и относими към спора доказателства. При проведеното проучване съгласно чл. 55 от ЗЗДискр. и при събиране на необходимите и относими доказателства органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти в съответствие с разпоредбите на чл. 35 и чл. 36, ал. 1 от АПК. Административният орган е спазил формулираното в чл. 9 от ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест. Изложеното обуславя извод за липсата на съществени процесуални нарушения при изясняване на обективната истина, съответно спазени са основните принципи на процеса, гарантиращи равенството на страните в производството, тяхното активно участие, вкл. и при събирането на доказателства (чл. 8, чл. 34 и следващите от АПК).

На основание чл. 50, т. 3 от ЗЗДискр. сигналподателят има право да инициира производство по реда на Глава четвърта, Раздел I от ЗЗДискр., както и да участва в същото, но не в защита на свои права и законни интереси, нито като законен представител на лицето, чиито права и интереси, гарантирани от ЗЗДискр., твърди, че са били накърнени. Участието на сигналподателя в производството пред КЗДискр. е допуснато от закона, с оглед възможността за пълно и всестранно разкриване на всички факти и обстоятелствата, свързани с твърдяната дискриминация, доколкото лицето, подало сигнал до КЗДискр., следва да може да представи всички известни на него релевантни факти и относими доказателства, обусловили действията му пред КЗДискр. Правото на сигналподателят да участва, като заинтересовано лице в административното производство следва и от нормата на чл. 60, ал. 2 от ЗЗДискр., където изрично е посочено, че призоваването на страните и уведомяването на заинтересованите лица се извършва по реда на ГПК. Следователно, когато инициращият производството писмен акт е депозиран от лице, търсещо закрила на свои лични права, то се конституира като страна - жалбоподател в производството. Когато обаче административното производство е иницирано по подаден сигнал от лице, което не защитава собствени права и законни интереси, това лице се конституира като заинтересовано лице и съответно следва да бъде уведомено за образуването на производството по реда на ГПК, съгласно чл. 60, ал. 2 от ЗЗДискр. С оглед на това и твърдението в жалбата за недопустимост на оспореното решение, поради неправилно конституиране на страните в административното производство и в частност сигналподателя е неоснователно.

Оспореното решение е постановено в съответствие с релевантните фактически установявания и относимите материалноправни разпоредби. Комисията е дала вярна квалификация на действията на оспорващия, осъществени в лично качество и в качеството му на управител на търговското дружество стопанисващо клуб „М.“, като е приела, че същите са в нарушение на забраната за осъществяване на дискриминация по признак „етническа принадлежност“ по смисъла на чл. 4, „подбуждане към дискриминация“ и „расова сегрегация“ по смисъла на § 1, т. 6 и 7 ДР на ЗЗДискр.

Събраните в хода на административното производство доказателства напълно подкрепят изложеното в сигнала относно наличието в клуб „М.“, находящ се в [населено място], [улица],[жк]към 29.06.2020 г. на табела, представляваща ламиниран бял лист формат А4, на който с големи печатни букви е написано „ТУК НЕ СЕ ДОПУСКАТ МАНГАЛИ (Р., ЦИГАНИ И ПРОЧЕЕ ОТПАДЪК)“. Така установеното не се опровергава от разпитания в хода на съдебното производство свидетел, предвид липсата на категоричност в неговите показания относно

присъствието му в клуба на посочената дата.

Поставянето на табела с визираното в сигнала съдържание представлява осъществена дискриминация по защитения в чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. признак „етническа принадлежност“.

Съгласно § 1, т.5 от ДР на ЗЗДискр. "Подбуждане към дискриминация" е пряко и умишлено насърчаване, даване на указание, оказване на натиск или склоняване към извършване на дискриминация. Съгласно § 1, т.6 от ДР на ЗЗДискр. "Расова сегрегация" е издаването на акт, извършването на действие или бездействие, което води до принудително разделяне, обособяване или отделяне на лице на основата на неговата раса, етническа принадлежност или цвят на кожата.

От анализа на цитираните норми следва извода, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл.4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл.4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. В случая такъв защитен признак е „етническа принадлежност“.

Подбуждането към дискриминация е предварителен застрашаващ стадий на умишлена дискриминационна дейност, която европейските правни източници и националното ни законодателство приравняват на същинска дискриминация. Това поведение според директивите на ЕС се изразява в даване на указания или насърчаване към пряка или непряка дискриминация срещу лица на основата на защитен признак. Фактическият състав на подбуждане към дискриминация, изисква наличието на мотивиране на трето лице към осъществяване на акт на неравно третиране срещу лице или група от хора, обединени от общ защитен признак. На второ място, въздействието следва да е осъществено пряко върху подбуждания. И не на последно място, необходима е такава връзка между подбуждащия и подбуждания, че подбуждащият да е в състояние да повлияе на подбуждания да извърши дискриминация. От обективна страна двете лица трябва да се намират в такива лични, служебни, социални или други отношения, които да създават условия подбуждащият едностранно да влияе върху решенията на подбуждания по отношение на поведение, с което може да се засегне правото на равно третиране на трети лица, носители на защитен признак. Това могат да бъдат както формални отношения на власт и подчинение, така и отношения на авторитет, които са характерни с относително намаляване на критичността на подбуждания и относително нарастване на убедителността на изявленията на подбуждащия. В случая, подбуждането

към дискриминация е осъществено посредством поставянето на табела със съдържание „ТУК НЕ СЕ ДОПУСКАТ МАНГАЛИ (Р., ЦИГАНИ И ПРОЧЕЕ ОТПАДЪК)“, като адресати на това послание са както служителите в клуба, така и неговите клиенти.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е постановено и при правилно прилагане на материално правните рабпоредби.

Разпоредбата на чл. 47, т. 4 от ЗЗДискр. установява като правомощие на КЗДискр. да дава задължителни предписания по спазването на закона. Волеизявлението на органа има властнически характер, тъй като е с обвързващо действие по отношение на оспорващия, поради което за разлика от препоръките по т. 6 от същия член подлежи на съдебно обжалване. Доколкото няма спор по фактите и предвид изложеното за наличието на осъществена дискриминация по признак „етническа принадлежност“ по смисъла на чл. 4, „подбуждане към дискриминация“ и „расова сегрегация“ по смисъла на § 1, т. 6 и 7 ДР на ЗЗДискр., настоящият съдебен състав намира, че дадените задължителни предписанията спрямо установените факти съответстват на материалния закон и са насочени към постигане на целта му. Ето защо, решението на КЗДискр. в тази му част е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира оспореното решение на КЗДискр. за законосъобразно, като издадено от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, в предвидената от закона форма и постановено при спазване на процесуалните правила и релевантните материалноправни норми и при липса на основания за отмяната му.

При този изход на спора, на основание чл. 143, ал. 3 и ал. 4 от АПК, правото на разноски за производството е възникнало за ответника, на който следва да се присъдят разноски, представляващи юрисконсултско възнаграждение в размер, определен по правилата на чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ. Разноски се дължат и на заинтересованата страна, които съгласно приложения по делото списък по чл. 80 от ГПК са в претендиран и доказан размер от 500 лева - заплатена адвокатско възнаграждение.

Предвид изложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя М. Г. Я. и лично от М. Г. Я. и двамата чрез адв. Д. против решение № 754/12.10.2021 г. на Комисията за защита от дискриминация, Първи състав, по преписка № 455/2020 г.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя М. Г. Я. да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноски по делото в размер на 100 лева.

ОСЪЖДА М. Г. Я. да заплати на Комисията за защита от дискриминация разноски по делото в размер на 100 лева.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от управителя М. Г. Я. и лично М. Г. Я. да заплатят на Р. Л. Г. разноски по делото в размер на 500 (петстотин) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: